

Alternativa antibiotika vid brist på cefotaxim

På grund av ökande användning och/eller störningar i produktionen finns det under 2020 risk för brist på cefotaxim. Med anledning av detta har Referensgruppen för antibiotikafrågor (RAF) tagit fram denna vägledning med beskrivning av alternativa preparat. De angivna preparaten är acceptabla alternativ i händelse av brist på cefotaxim och vid angivna indikationer. De ska däremot inte betraktas som generella ersättningspreparat för cefotaxim i ett normalläge.

Avgränsning

RAF har i detta dokument utgått från de indikationer där cefotaxim i dagsläget rekommenderas som ett förstahandsalternativ i nationella Stramas app och Svenska infektionsläkarförningens vårdprogram. Angivna normaldosor kan behöva justeras beroende på infektionens svårighetsgrad, patientens njurfunktion, etc. Situationer där andra antibiotika bör väljas före cefotaxim berörs ej av detta dokument. Exempel på sådana situationer är:

- Samhällsförvärd pneumoni utan intensivvårdsbehov hos patient utan underliggande sjukdomar behandlas med bensylpenicillin
- Erysipelas behandlas med bensylpenicillin
- Hud- och mjukdelsinfektioner orsakade av *Staphylococcus aureus* behandlas med kloxacillin
- Vid uppföljande behandling av övre urinvägsinfektion efter odlingssvar ska perorala alternativ som ciprofloxacin och trimetoprim-sulfa väljas i första hand

Alternativa antibiotika vid brist på cefotaxim

Förstahandsalternativ

- **Cefuroxim** kan ersätta cefotaxim vid samhällsförvärdade infektioner utgående från luftvägar och urinvägar och samt vid bukinfektioner med adekvat source control, liksom vid behandling av hud- och mjukdelsinfektioner och led- och skelettfektioner. Det ska ej användas vid bakteriell meningit eller till patienter med sepsis eller septisk chock. Effekten mot gramnegativa bakterier är sämre än för cefotaxim.
Dosering: normaldos 1,5g x 3
- **Ceftriaxon** kan ersätta cefotaxim vid samtliga indikationer.
Dosering: normaldos 2g x 1, vid stafylokockinfektion 2g x 2, vid meningit 2g x 2 eller 4g x 1
- **Piperacillin/tazobaktam** kan ersätta cefotaxim vid de flesta indikationer. Det ska ej användas vid bakteriell meningit. Patienter med allergi mot penicillin ska ej behandlas med piperacillin/tazobaktam.
Dosering: normaldos 4g x 3, vid sjukhusförvärd svår pneumoni 4g x 4.
- **Ceftazidim** kan ersätta cefotaxim vid infektioner orsakade av gramnegativa bakterier inklusive sepsis. Det ska ej användas vid misstänkt eller bekräftad infektion orsakad av grampositiva bakterier.
Dosering: normaldos 1g x 3

Andrahandsalternativ

- **Meropenem** kan ersätta cefotaxim vid samtliga indikationer. Av resistensutvecklingskäl bör användningen begränsas och andra alternativ väljas i första hand, undantaget bakteriell meningit.
Dosering: normaldos 1g x 3, vid meningit 2g x 3

- **Imipenem/cilastatin** kan ersätta cefotaxim vid de flesta indikationer. Det ska ej användas vid bakteriell meningit. Av resistensutvecklingsskäl bör användningen begränsas och andra alternativ väljas i första hand.
Dosering: normaldos 1g x 3
- **Ertapenem** kan ersätta cefotaxim vid de flesta indikationer. Det ska ej användas vid bakteriell meningit. Av resistensutvecklingsskäl bör användningen begränsas och andra alternativ väljas i första hand.
Dosering: normaldos 1g x 1
- **Aminoglykosiderna (tobramycin, gentamicin, amikacin)** kan utgöra alternativ till cefotaxim vid infektioner utgånga från urinvägarna. De ska inte användas i monoterapi vid infektioner utanför urinvägarna. Observera risken för oto- och nefrotoxicitet.
Dosering: tobramycin och gentamicin 5-7 mg/kg x 1, amikacin 20-30 mg/kg x 1